

Verkiezingsprogram

van de Partij van de Arbeid

1959

Tesselschadestraat 31, Amsterdam-west

De komende verkiezingen zullen uitmaken of in plaats van het ten val gebrachte kabinet-Drees een rechts kabinet tot stand zal komen. Een rechts kabinet zou onder conservatieve druk in eigen rijen het sinds 1945 gevoerde sociaal-economisch beleid niet kunnen voortzetten.

Bij deze verkiezingen betekent stemmen dus niet alleen de keuze van een partij. Het betekent ook de keuze tussen een rechts kabinet en een vooruitstrevend beleid, dit is een beleid dat de voorwaarden schept voor de verwezenlijking van ieders recht op vrijheid en welvaart.

De Partij van de Arbeid wenst alleen aan een regering deel te nemen, indien zulk een beleid is verzekerd.

In het program van het kabinet-Drees waren belangrijke elementen van het verkiezingsprogram 1956 van de Partij van de Arbeid opgenomen. De houding van de Kamermeerderheid heeft de afwerking van het kabinetsprogram onmogelijk gemaakt.

De partij handhaaft haar verkiezingsprogram 1956. Zij legt bijzondere nadruk op de volgende punten:

Sociaal beleid

- 1 Nu de welvaart stijgt, allereerst opheffing van de gevolgen van de bestedingsbeperking door verhoging van lonen, salarissen en sociale uitkeringen.
- 2 Meer woningwetwoningen in de totale woningbouw. Betaalbare huurprijzen, zowel voor arbeiders als voor middengroepen. Geen huurverhoging zonder beperking van de bouwprijzen. Geen huurverhoging voor slechte, voor verouderde en voor reeds te dure nieuwe woningen.
- 3 Invoering Weduwen- en Wezenwet. Totstandkoming van een nieuwe Invaliditeitswet. Verhoging van de loongrens van de Wachtgeld- en Werkloosheidswet ten behoeve van de gesalarieerden.
Naast de waardevaste A.O.W.-uitkering een waardevast ambtenarenpensioen; zo mogelijk ook waardevaste bedrijfspensioenen. Beperking van alimentatieplicht en verhaalsrecht. Vereenvoudiging van de uitvoering van de sociale verzekeringswetten, in het bijzonder voor het kleinbedrijf en particulieren.
- 4 Geleidelijke verkorting van de arbeidstijd.
- 5 Wettelijke voorziening ter bescherming van het stakingsrecht.

Financieel en economisch beleid

- 6 Een zo groot mogelijke expansie en een hoog peil van werkgelegenheid in nationaal verband en in het kader van de Europese Economische Gemeenschap.
Tegengaan van inflatie.
Een belastingheffing en een investeringspeil, afgestemd op de grote taken voor de toekomst van ons volk: werkgelegenheid, onderwijs en cultuur, Deltawerken, Zuiderzeewerken, verkeersvoorzieningen en kernenergie.
Grotere zorg ten aanzien van de ontwikkelingsgebieden; uitbreiding van de industrie, ook buiten het westen van het land; opstelling en uitvoering van een structuurplan voor het noorden des lands.
Een prijsbeleid, dat gericht is op verlaging van de kosten van levensonderhoud. Doorbreking van schadelijke prijsafspraken. Bescherming van de consumentenbelangen in het bijzonder voor artikelen, die in het belang zijn van de volksgezondheid, zoals bijvoorbeeld melk.
- 7 Belastingverlaging voor ongehuwden en voor inkomsten uit arbeid van gehuwde vrouwen. Belastingheffing op tot dusver onbelaste kapitaalswinsten. Verhoging van successierechten op de vererving van grote vermogens.
- 8 Verbetering schadeloosstelling bij onteigening voor huurders van middenstandsbedrijfspanen.
- 9 Bevordering van spaarregelingen. Winstdeling of bijzondere uitkeringsregelingen in bedrijven, overheids- en maatschappelijke diensten.
- 10 Democratisering zowel van het bestuur als van toezicht op grote ondernemingen.

Platteland

- 11 Garantie van een redelijke beloning voor de agrarische bevolking, gepaard met structuurverbeteringen in land- en tuinbouw. Tegengaan van versnippering van bedrijven. Blijvende prijsbeheersing van landbouwgrond.
Geleidelijke afschaffing van het verschil in beloning tengevolge van de gemeenteclassificatie met als eerste stap afschaffing van de vijfde gemeenteklasse.

Onderwijs en cultuur

- 12** Versnelde scholenbouw, maatregelen ter voorziening in het tekort aan leerkrachten bij het voortgezet onderwijs; verlaging leerlingenschaal bij het lager onderwijs; zo spoedig mogelijke verlenging van de leerplichtige leeftijd; totstandkoming wet op het voortgezet onderwijs.
Wettelijke regeling van bijdragen studiekosten, naar draagkracht van ouders of verzorgers, voor voortgezet en hoger onderwijs.
Vergroting van de mogelijkheden voor wetenschappelijke arbeid, kunstbeoefening en jeugdwerk.
- 13** Uitbreiding van de accommodatie voor recreatie, sport, spel en de lichamelijke oefening; wettelijke regeling voetbalpool. Vakantiespreiding.

Defensie en internationale politiek

- 14** Verkorting militaire dienstdiensttijd.
Beperking militaire uitgaven tot een percentage van het nationale inkomen, overeenkomende met het gemiddelde van vergelijkbare N.A.V.O.-landen.
Vernieuwing van het militaire strafprocesrecht.
- 15** Een Nieuw-Guinea-beleid, gericht op een internationale regeling van dit vraagstuk.
Geen uitzending van dienstplichtigen van de land- en luchtmacht naar Nieuw-Guinea onder de gegeven omstandigheden.
- 16** Grotere offers voor de minder ontwikkelde gebieden in de wereld.
Duidelijke afwijzing, ook bij de Verenigde Naties, van kolonialisme, imperialisme en rassenspolitiek.
- 17** Stopzetting van proeven met kernwapens onder internationale controle op de naleving daarvan; bevordering verdere ontwapeningsovereenkomsten.